

(Revideret udkast april 2021)

Katalog over initiativer i Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Introduktion

Dette katalog over initiativer, som kan medvirke til at skabe et bedre natteliv i København, er et bilag til Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Initiativerne er inddelt i følgende kategorier:

- Initiativer som kan iværksættes umiddelbart
- Initiativer som kræver yderligere undersøgelser

Ovenstående kategorier er herindunder opdelt i initiativer, der ikke kræver finansiering og initiativer, der kræver finansiering.

Flere af initiativerne i kataloget har været diskuteret i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké for Advisory Board for Natteliv' for uddybning). Det fremgår af beskrivelsen af initiativerne, hvis der er tale om et initiativ, der var bredt opbakning til i advisory boardet.

Initiativkataloget er journaliseret under sagsnummer: 2021-0109642

Initiativer

Initiativer som kan iværksættes umiddelbart uden finansiering	4
6. Skærpede ordensregler.....	4
11. Styrket dialog og samarbejde	4
21. Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald	4
26. Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik	5
28. Opmærksomhed på problembevillinger	5
29. Vægt på positive og betryggende initiativer	6
30. Mere restriktiv praksis for tildeling af nattilladelser på nætter før hverdage (inklusive ved overtagelser og fornyelser)	6
31. Udvidet zone med restriktiv praksis for tildeling af nattilladelser (inklusive ved overtagelser og fornyelser)	6
32. Skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager	7
33. Morgenlukning for 5-bevillinger	7
34. Vilkår ved nattilladelser	7
35. Krav om oplysning af deltagerantal for lukkede selskaber	8
Initiativer som kan iværksættes umiddelbart med finansiering	9
X. Øget inddragelse, dialog og samarbejde.....	9
1. Flere natteværter	9
5. Mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører	10
10. Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet.....	10
14. Styrkelse af støjvagten.....	10
16. TMF-tilsyn og udtalelser i bevillingssager	11
18. Hyppigere tilsyn med udeserveringer	11
20. Løsninger til hotspots	12
24. Spuling og midlertidige toiletter på Gammeltorv.....	13
27. Kampagne for adfærdsændring	14
Initiativer som kræver yderligere undersøgelse	15
4. Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol	15
7. Alkoholfri/opholdsfri zoner	15
15. Skærpelse af støjregler.....	15
17. Projekt om kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet	16
25. Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter	16
Initiativer som kræver yderligere undersøgelse og finansiering.....	17
2. Ordenskorps.....	17

3. Tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder	17
8. Identificering af festzoner/festivalplads.....	17
9. Certificering af serveringssteder	18
12. Én fælles indgang	18
13. Klageapp.....	19
19. Indskrænkelse af udeserveringsarealer	19
22. Øget toiletkapacitet i særligt belastede områder	20
23. Udvikling af alternative løsninger til toiletkapaciteten i særligt belastede områder....	20

UDKAST

Initiativer som kan iværksættes umiddelbart uden finansiering

6. Skærpede ordensregler

Formål: At give politiet en større mulighed for at regulere musikafspilning i det offentlige rum.

Effekt: Initiativet har en potentiel stor effekt, men afhænger af politiets godkendelse og ressourcer.

Beskrivelse: Regulering af musikafspilning i det offentlige rum sker via ordensbekendtgørelsen, som politiet håndhæver. Kommunen kan udarbejde skærpede ordensregler for musikafspilning på specifikt udvalgte lokaliteter, som politiet dog skal godkende.

Virkeområde: Særligt havnefronter, parker og pladser.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

11. Styrket dialog og samarbejde

Formål: At styrke samarbejdet om at løse udfordringer og indfri potentialer i nattelivet både internt i kommunen og mellem alle nattelivets aktører.

Effekt: Effekten afhænger af indholdet af dialogen mellem aktører.

Beskrivelse: Kommunen vil finde en ny form for det videre arbejde i Advisory Board for Natteliv samt fortsætte Sikker By-samarbejdet.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF, ØKF og TMF.

21. Forsøg med partnerskabsaftaler for mindre affald

Formål: At reducere mængden af henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner.

Effekt: Indsatsen forventes at give en reduktion af henkastet affald i nattelivet i de særligt belastede områder og dermed gøre, at københavnere oplever byen som renere. Effekten vurderes på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser borgerne.

Beskrivelse: Partnerskaber med restauranterne i nattelivet er en af løsningsmulighederne for at imødekomme udfordringen med henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner. Kommunen vil derfor fortsat arbejde for at videreudvikle det samarbejde, der blev skabt under den forrige nattelivsplan. Et tidligere forsøg i Vestergade genoptages, når Corona tillader det, og nattelivet er normalt igen.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Økonomi: Finansiering håndteres inden for forvaltningens eksisterende budgetter.

Ansvarlig forvaltning: TMF og KFF.

26. Fremme af respektfuld opførsel via bedre byrum og trafik

Formål: At styrke den byrumsmæssige kvalitet gennem blandt andet belysning og design, der fremmer tryk og respektfuld opførsel.

Effekt: Afhænger af de konkrete tiltag.

Beskrivelse: Den kommende 'Byrums- og Trafikplan' for hele Middelalderbyen har fokus på i et helhedssyn at skabe rammer for et balanceret byliv for alle på en måde, så områdets særlige historie, eksisterende kvaliteter samt forskellighed og værdier bevares og styrkes.

Der vil bl.a. være fokus på, hvordan og hvor der kan skabes rammer for en bedre balance mellem kommerciel og ikke-kommerciel anvendelse, balance i opholdsmuligheder, ro/fred og aktivitet mm. Der vil herudover være fokus på at skabe rammer for bedre forhold for og balance imellem de bløde trafikanter, herunder fokus på, hvor og hvordan der kan skabes gode forbindelser for gående og cyklister, bedre cykelparkering osv. Desuden vil der være fokus på hvor og hvordan områdets karakteristiske grønne og blå træk kan styrkes.

Indsatsen vil ske under hensyntagen til beboerne i særligt Indre By, der har udtrykt bekymring over, at mindre trafik kan føre til mere fest i gaden.

Virkeområde: Primært Indre By.

Økonomi: Initiativet kræver finansiering for realiseringen af de enkelte byrum, mens planen allerede er finansieret.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

28. Opmærksomhed på problembevillinger

Formål: At sikre, at byens bevillinger er veldrevne.

Effekt: Bevillingsnævnet er allerede opmærksomme på området, så den yderligere effekt må forventes at være begrænset.

Beskrivelse: Bevillingsnævnet vil fortsat se med stor alvor på ansøgere, som udviser manglende forretningsmæssige kvalifikationer, og give afslag eller indføre skærpede vilkår i alkoholbevillinger, hvis det vurderes, at virksomheden ikke kan drives på betryggende måde.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

29. Vægt på positive og betryggende initiativer

Formål: At øge serveringssteders incitament til at reducere gener fra deres gæster.

Effekt: Bevillingsnævnet er allerede opmærksomme på området, så den yderligere effekt må forventes at være begrænset.

Beskrivelse: Bevillingsnævnet skal i sin sagsbehandling fortsat lægge vægt på, om ansøgere har iværksat positive og betryggende initiativer for at reducere gener, samt begrænse nattilladelser, hvis der ikke foretages positive og betryggende initiativer, og hvis det samtidig kan dokumenteres, at der i forvejen er et højt niveau af gener i området, eller hvis risikoen for, at området udvikler et højt niveau af gener, er stor.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

30. Mere restriktiv praksis for tildeling af nattilladelser på nætter før hverdage (inklusive ved overtagelser og fornyelser)

Formål: At begrænse gener fra festen i gaden på nætter før hverdage.

Effekt: Initiativet kan på længere sigt gøre en stor forskel for mængden af gener fra nattelivet på nætter før hverdage.

Beskrivelse: Bevillingsnævnet vil i højere grad end hidtil være tilbageholdende med at meddele nattilladelser efter kl. 24.00 på nætter før hverdage, dvs. fra søndag til torsdag. Den mere tilbageholdende linje vil også gælde i sager om overtagelse af restaurationer og fornyelse af eksisterende bevillinger.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

31. Udvidet zone med restriktiv praksis for tildeling af nattilladelser (inklusive ved overtagelser og fornyelser)

Formål: At begrænse gener fra nattelivet i et større område af byen.

Effekt: Stor effekt i det pågældende område.

Beskrivelse: Som klart udgangspunkt gives der i dag ikke nye nattilladelser i tidsrummet fra kl. 24.00 til kl. 05.00 på alle ugens dage i Middelhøjebyen. Kommunen ønsker, at denne praksis skal gælde et større område og desuden også skal gælde ved overtagelser og fornyelser.

Virkeområde: Rød Zone.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

32. Skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager

Formål: At reducere gener fra serveringssteder med mange klager.

Effekt: Effekten afhænger af det grundlag, Bevillingsnævnet modtager til at vurdere sager ud fra.

Beskrivelse: Der føres et skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager, hvor det blandt andet vurderes, om der er tilstrækkeligt med særlige og tungtvejende grunde til at begrænse den pågældende nattilladelse til fx kl. 24.00 eller kl. 02.00.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

33. Morgenlukning for 5-bevillinger

Formål: At reducere gener fra nattelivet i morgentimer.

Effekt: Mængden af serveringssteder, der de facto har åbent 24 timer i døgnet er begrænset, så effekten af tiltaget vil for nuværende formentligt være begrænset.

Beskrivelse: For serveringssteder, der holder åbent fra kl. 24.00-05.00, skal der altid foretages en vurdering af, om der er grundlag for at fastsætte vilkår om, at restaurationen skal holdes lukket for eksempel i morgentimerne fra kl. 05.00-10.00.

Virkeområde: Rød Zone.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

34. Vilkår ved nattilladelser

Formål: At begrænse gener fra serveringssteder med nattilladelser generelt.

Effekt: Mange serveringssteder har i dag indført støjbegrænsende tiltag, hvorfor effekten af initiativet må forventes at være begrænset.

Beskrivelse: Det skal i højere grad overvejes, om der er grundlag for at knytte vilkår til en nattilladelse (for eksempel om indretning af rygekabine eller forbud mod rygning udendørs).

Virkeområde: Rød Zone.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

35. Krav om oplysning af deltagerantal for lukkede selskaber

Formål: At give Bevillingsnævnet et mere oplyst grundlag at sagsbehandle ud fra.

Effekt: Initiativ vil i sig selv ikke reducere gener fra nattelivet, men vil give Bevillingsnævnet bedre mulighed for at sagsbehandle.

Beskrivelse: Restauratører, der søger om lukkede selskaber, skal angive, hvor mange mennesker der deltager.

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

Initiativer som kan iværksættes umiddelbart med finansiering

X. Øget inddragelse, dialog og samarbejde

Formål: At styrke samarbejdet om at løse udfordringer og indfri potentialer i nattelivet både internt i kommunen og mellem alle nattelivets aktører. Initiativet kan sammensættes og skaleres ved følgende tiltag:

- Advisory Board/netværksgruppe af nattelivsaktører
- Lokale netværksgrupper
- Internationalt samarbejde

Effekt: Effekten afhænger af initiativets sammensætning og skalering.

Beskrivelse: Kommunen vil finde en ny form for videre samarbejde med parterne i nattelivet samt fortsætte Sikker By-samarbejdet.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Finansieringsbehovet estimeres til 200.000-400.000 kr.

Ansvarlig forvaltning: KFF, ØKF og TMF.

1. Flere natteværter

Formål: At nedbringe graden af gener fra nattelivet gennem tydeligt værtskab, dialog og synlig tilstedeværelse samt at påvirke nattelivsgæsternes adfærd i en mere hensynsfuld retning.

Effekt: Baseret på erfaringer fra Amsterdam, Holland, hvor 26 natteværter er til stede på gadeplan fra fredag – søndag, evalueringen af Natteværtsindsatsen fra 2019-2020 samt tilkendegivelserne i kommunikéet fra Advisory Boardet, er det vurderingen, at Natteværternes tilstedeværelse og dialog med gæster har en positiv effekt på adfærden i Nattelivet. Effekten af at opnormere antallet af natteværter må forventes at nedbringe klagesager over nattelivet yderligere og at øge tilfredsheden og trygheden blandt beboere, gæster og erhverv.

Initiativet forventes at have en høj effekt.

Beskrivelse: Det anbefales, at initiativet opnormeres fra 4 til 16 natteværter om ugen i 52 uger om året. Disponeringen af og det geografiske arbejdsområde for Natteværterne fordeles fleksibelt i forhold til nattelivets varierende intensitet og geografi i løbet af året. Derudover anbefales en yderligere udvidelse af initiativet i sommerhalvåret til også at omfatte et hold (2 personer) sejlene havneværter, da en stor del af aktiviteterne og generne fra nattelivet i sommerhalvåret flytter ned til byens havneområder (fx Islands Brygge, hvor støjgener også kommer fra sejlene fartøjer med fest og høj musik).

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Bydækkende tilstedeværelse geografisk varieret efter belastning af byen herunder i havneområder, samt yderligere tilstedeværelse i indre by i de kritiske morgentimer.

Økonomi: 7,8 mio. kr. årligt i 3 år.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

5. Mini-arrangementspulje for mindre kulturaktører

Formål: At skabe et mere kulturdrevet natteliv.

Effekt: Kan være stor, hvis det kombineres med andre tiltag.

Beskrivelse: At arrangere alternativt, kulturdrevet natteliv er sjældent rentabelt. Derfor vil kommunen undersøge mulighederne for at oprette en mini-arrangementspulje, som mindre kulturaktører kan søge om støtte til for eksempel logistik ved nattelivsarrangementer med et kulturelt fokus.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Finansieringsbehovet estimeres til 2-3 mio. kr.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

10. Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet

Formål: At forebygge vold og narkotika i nattelivet.

Effekt: Kulturændringerne tager typisk lang tid og kræver en flerstrengt indsats. Initiativet kan have en positiv effekt som en del af en sådan.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil samarbejde med uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører om en kampagne målrettet unge for at forebygge vold og narkotika i nattelivet.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: 0,7 mio. kr. i 2022.

Ansvarlig forvaltning: KFF med inddragelse af andre relevante forvaltninger.

14. Styrkelse af støjvagten

Formål: At forebygge og afbøde gener fra restaurationer ved tilsyn i aften og nattetimerne.

Effekt: Effekten af den nuværende støjvagt er stor, da problemer konstateres på stedet. Den nuværende periode for kontakt frem til kl. 03.00 er bl.a. valgt ud fra henvendelsesmønstret, hvor flest henvendelser forekommer i denne periode. Et senere sluttidspunkt for vagten vurderes at have en mindre effekt i nattelivet men en stor effekt i forhold til den service, der ydes til støjplagede naboer.

Beskrivelse: TMF vil fortsat kunne kontaktes af borgere, der oplever nattestøj i weekenderne. Den nuværende bevilling medfører tilsyn i weekenderne kl. 20.00-03.00 året rundt. Støjvagterne kan reagere på stedet og fx få lukket døre eller på anden vis stoppe gener. Skal tidspunktet udvides til kl. 05.00, vil det kræve et ekstra hold.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele Københavns Kommune. Dog med et øget fokus på de områder, hvor restaurationstætheden allerede er høj.

Økonomi: Videreførelse af bevilling på årligt 1,7 mio. kr. Dertil årligt 1,7 mio. kr. til styrkelse og udvidelse af tiden, hvor støjvagterne er i nattelivet.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

16. TMF-tilsyn og udtalelser i bevillingssager

Formål: At sikre tilsyn og oplysning om støj og klager ved bevillinger.

Effekt: Relativ stor effekt ift. at forebygge støjgener, da tilsyn og udtalelser sikrer lydsluser og plomberede musikanlæg.

Beskrivelse: TMF vil fortsætte tilsynet med restaurationer med henblik på systematisk at orientere Bevillingsnævnet om ændring af de restaurationskoncepter, som der er meddelt bevilling til. Desuden vil TMF foretage tilsyn i aftentimerne ifm. udtalelser til Bevillingsnævnet i alkoholbevillinger og natbevillinger. Endelig vil TMF udvide indsatsen med vurdering af byggetilladelser og ibrugtagningstilladelser, inden der gives bevillinger.

Virkeområde: Hele byen. Dog med et øget fokus på de områder, hvor restaurationstætheden allerede er høj.

Økonomi: Videreførelse af bevilling på 1,1 mio. kr. årligt. Udvidelse 0,6 mio. kr. årligt.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

18. Hyppigere tilsyn med udeserveringer

Formål: At styrke den nuværende tilsynsindsats med kontrol af restaurationernes tilladelse til udeservering med henblik på hyppigere besøg også i aftentimerne.

Effekt: Effekten vil i høj grad være forebyggende. Ved at øge hyppigheden af tilsyn vil det give en større synlighed af kontrollen. Synligheden og muligheden for, at tilsynet uventet kigger forbi, vil give caféer, restauranter, barer, værtshuse mv. et større incitament til at sikre, at opstillingen af udeserveringer, restaurationernes drift og gæsternes opførsel

foregår mere hensigtsmæssig med respekt for både folk i gaden og naboerne. Med flere ressourcer vil tilsynet i højere grad have mulighed for at følge op på klager og udfordringer i aften- og nattelivet.

Med flere tilsynsressourcer kan tilsynet også understøtte koordinerede indsatser, fx med politiet, dedikerede indsatser i udvalgte områder af byen og/eller at der arbejdes i kampagneteams, der har fokus på særlige problemstillinger og/eller områder, hvor der også vil være mulighed for – med helhedsorienterede tilsyn – at det kan løses ved at tilsynet har bredere viden om de forskellige forhold, at de kan møde på tilsyn med restaurationer og/eller i aften- og nattelivet.

Beskrivelse: Øgede ressourcer til tilsyn med udeserveringer i både dag- og aften-timerne med henblik på at udføre opsøgende/forebyggende tilsyn og målrettede indsatser i udvalgte områder, der løbende udpeges. Det vil være et supplement til den nuværende tilsynsindsats, der primært prioriterer tilsyn i dagtimerne på baggrund af klager. En hyppigere tilsynsindsats vil være mere synlig til stede i byen i dags- og aften-timer og vil både kunne føre tilsyn med umiddelbart konstaterede brud på vilkår og/eller uhensigtsmæssigheder og samtidig have mulighed for løbende at følge op på tilladelser til udeservering samt eventuelt sikre, at endnu ikke tilladte udeserveringer lovliggøres og tilpasses til mulighederne det konkrete sted i byen.

Ved sammensætning af tilsynsteams af medarbejdere på tværs af de forskellige hjemmelsgrundlag kan der skabes en helhedsorienteret tilsynsindsats, som dermed kan vejlede/regulere omkring hele den konkrete problemstilling og/eller situation – fx hvis en restauratør både bryder med reglerne i tilladelsen for udeservering og samtidig ikke overholder restaurationsforskriftens forbud mod afspilning af musik i udeservering. Tilsynet vil ikke nødvendigvis være tilknyttet den samme administrative enhed, men vil planlægge og udføre tilsyn i samarbejde med hinanden og ud fra behovet for at regulere restaurationen på baggrund af de forskellige regelsæt, herunder vejloven, miljøbeskyttelsesloven og kommunale forskrifter.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: 3 mio. kr. årligt.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

20. Løsninger til hotspots

Formål: At reducere mængden af henkastet affald i særligt belastede nattelivszoner.

Effekt: Indsatsen forventes at medføre en reduktion af henkastet affald i nattelivet i de særligt belastede områder. Forvaltningen vil vurdere effekten på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser borgerne.

Beskrivelse: Indsatsen fra Restaurations- og Nattelivsplan 2017 om en højere affaldskapacitet på nattelivsstrækningerne har ledt til konceptudvikling på forskellige affaldsløsninger, der kan fungere i områder, der er særligt belastede og har mindre plads til almindelige affaldskurve – eksempelvis på Gothersgade og Vestergade. Udviklingen af

disse løsninger er sat på hold grundet Corona, indtil nattelivet er normalt igen. Løsningerne skal fortsat udvikles, testes og muligvis produceres. Løsningerne inkluderer:

- Smal tårnkurv
  - En affaldskurv lignende den Kvadratiske Tårnkurv, dog smallere.
  - Hvis denne skal bruges, skal en funktionel indsats identificeres el. produceres og evalueres.
- Pizzabakkeholder
  - Et affaldsstativ kun egnet til pizzabakker, skal aflaste de resterende kurve for pizzabakker, da de fylder uhensigtsmæssigt meget.
  - Denne løsning skal testes og muligvis produceres og evalueres.
- Poseholder
  - Kan monteres på eksisterende affaldskurve el. bygninger, for at øge affaldskapaciteten.
  - Denne løsning skal testes og evalueres. Løsning kan evt. bruges i forbindelse med zoner, hvor der ikke er plads til de almindelige fastgjorte affaldskurve el. ekstra høj affaldsintensitet og måske i sammenhæng med partnerskabsaftaler med restaurationer.
- Arkaden
  - En interaktiv affaldskurv, der motiverer borgerne til at smide sit eget og andres affald i affaldskurven.
  - Denne løsning skal videreudvikles, testes og evalueres. På baggrund heraf skal der tages stilling til om løsningen kan anvendes.

Alle fire løsninger er rettet mod placeringer, der er særligt belastet, men mangler plads eller kapacitet til brug af standardløsningen. De skal derfor være med til at sikre, at også disse områder i nattelivet kan holdes rene, og at københavnernes opfatter dem således.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Økonomi: Udvikling håndteres indenfor Teknik- og Miljøforvaltningens eksisterende budgetter - men skal de nye affaldsløsninger implementeres på sigt, vil det kræve finansiering. Det reelle behov kendes når løsningerne er klar til produktion.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

24. Spuling og midlertidige toiletter på Gammeltorv

Formål: Reducere lugt- og uringener mm. i de mest belastede nattelivszoner.

Effekt: Øget rengøring skal resultere i, at borgerne generelt oplever de berørte områder som mere rene og lugtfri. Effekten vurderes på baggrund af borgerhenvendelser samt feedback fra forvaltningens udførende driftsenhed og Natteværterne.

Beskrivelse: Der blev i 2018 bevilliget 0,9 mio. kr. til spuling i områder med øget behov for rengøring samt midlertidige toiletter på Gammeltorv. Bevillingen udløber med udgangen af 2021 og ønskes fortsat.

Virkeområde: Indre By.

Økonomi: Skal indsatsen fortsætte, vil det kræve at bevillingsudløbet på 0,9 mio. kr. årligt forlænges i forbindelse med Budget 2022.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

27. Kampagne for adfærdsændring

Formål: At påvirke adfærden i nattelivet i en mere hensynsfuld og hensigtsmæssig retning, så alle brugergrupper i København oplever, at der bliver taget hensyn til dem.

Effekt: Skabe forståelse for og viden om, at byen skal bruges af mange og til mange forskellige formål, og dermed balancere hensynet og forståelsen mellem forskellige brugergrupper i byen – og påvirke normen fra at være drukbaseret til kulturbåren.

Beskrivelse: For at have mærkbar effekt skal kommunikations- og kampagneindsatser planlægges og tænkes tæt sammen med de konkrete, fysiske eller lovmæssige adfærdsregulerende tiltag, der udvikles eller besluttes i planperioden. Adfærdsregulerende tiltag kan fx være støjsluger, festzoner, håndhævelse af regler og lovgivning om støj, stank og affald i det offentlige rum.

Det betyder, at kommunikationsindsatsen ikke kan beskrives i konkrete produkter og leverancer, før de øvrige indsatser/tiltag kendes. Det er dog tanken, at kampagnen skal bestå af en kombination af adfærdsregulerende tiltag og kultur- og holdningsbearbejdning i samarbejde med interne og eksterne aktører.

Virkeområde: Hele byen, dog med et øget fokus på de områder, hvor restaurationstætheden allerede er høj.

Økonomi: 1-1½ projektansættelse plus 0,7 mio. kr. i kampagneudgifter.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

Initiativer som kræver yderligere undersøgelse

4. Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol

Formål: At begrænse festen i gaden.

Effekt: Potentielt stor.

Beskrivelse: Københavns Kommune har ikke mulighed for selv at begrænse detailhandlens salg af alkohol. Derfor vil kommunen arbejde for en lovændring, der regulerer detailhandlens salg af alkohol i bestemte områder og tidsrum.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Områder med restriktiv praksis.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF, TMF og ØKF.

7. Alkoholfri/opholdsfri zoner

Formål: At begrænse festen i gaden.

Effekt: Potentielt stor afhængig af den konkrete udformning.

Beskrivelse: Kommunen vil afklare, hvad mulighederne er for at indføre zoner i hårdt plagede nattelivsområder, hvor det i bestemte tidsrum ikke er tilladt at opholde sig eller eventuelt indtage alkohol. Kommunen vil i den forbindelse hente inspiration fra andre byer (fx Amsterdam), hvor man har gjort sig erfaringer med lignende tiltag.

Det er politiet (Politidirektøren), som har kompetencen til at udpege konkrete opholdsforbudszoner samt håndhæve disse.

Virkeområde: Primært Indre By/Rød zone.

Økonomi: Initiativerne kræver ikke finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

15. Skærpelse af støjregler

Formål: At mindske støj fra restaurationer og musikarrangementer.

Effekt: Initiativet har en potentiel stor effekt afhængig af graden af skærpelsen. Festen i gaden, som er et af de største problemer, kan dog ikke reguleres direkte via miljøregler.

Beskrivelse: Skærpede regler - fx i forhold til krav til musikanlæg og udendørs servering eller tidspunkt og antal for udendørs musikarrangementer på byens gader og pladser - fremlægges til politisk beslutning.

Virkeområde: Hele byen – evt. med differentiering.

Økonomi: Initiativet kræver ingen finansiering. Kan finansieres inden for den eksisterende ramme.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

17. Projekt om kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet

Formål: At kommunen skal kunne måle den effekt, de tiltag, der iværksættes eller ikke iværksættes, har på støjniveauet i byen, så erfaringerne kan bidrage med viden til byudvikling i andre områder.

Effekt: Effekten afhænger af resultaterne af forsøgene.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil igangsætte et arbejde for at undersøge støjudviklingen på udvalgte strækninger i byen ved at indsamle og analysere data fra lydtryksmålere (støjmålere) til formålet opsat strategiske steder i gadebilledet.

Virkeområde: Fremtidig anvendelse kunne være at støjmålingerne dokumenterer effekt af ét eller flere tiltag i byrummet for at dæmpe støjen – fx afspærring af trafik i Vestergade om natten eller øget myndighedskontrol/regulering med adfærd omkring udeserveringer på Ravnsborggade eller lignende. Det kan også undersøge, om støjmålinger på længere sigt kunne danne baggrund for vurderinger i bevillingssager.

Økonomi: Vides ikke pt.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

25. Reduktion af gener fra festlige udendørsaktiviteter

Formål: At reducere gener fra henkastet affald og urin i forbindelse med en ændret nattelivsadfærd.

Effekt: Indsatsen forventes at give en reduktion af henkastet affald og uringener i forbindelse med festlige aktiviteter på grønne arealer, pladser og ved vandet og medføre, at københavnere oplever byen som renere. Effekten vurderes på baggrund af feedback fra forvaltningens udførende driftsenheder og Natteværterne, samt henvendelser fra borgerne.

Beskrivelse: Der er en øget aktivitet i forhold til festligt udeliv både i dags-, aften- og nattetimer, særligt om sommeren. Det festlige udeliv foregår oftest på grønne arealer, pladser og ved vandet. Frem mod Budget 2022 vil forvaltningen konkretisere en renholdsindsats der kan imødekomme udfordringerne på kommunale arealer.

Virkeområde: Grønne arealer, pladser og ved vandet.

Økonomi: Forvaltningen vil frem mod Budget 2022 konkretisere en renholdsindsats, der kan imødekomme udfordringerne på kommunale arealer.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

Initiativer som kræver yderligere undersøgelse og finansiering

2. Ordenskorps

Formål: At øge reguleringen af festen i gaden.

Effekt: Initiativet har en potentielt stor effekt afhængigt af endelig form på ordenskorpsset.

Beskrivelse: 'Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023' giver kommunerne mulighed for at etablere en forsøgsordning med ordensvagter, der kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden. I aftalen om Budget 2021 indgår en hensigtserklæring om, at Københavns Kommune vil arbejde videre med at benytte sig af denne mulighed.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Modellen og lovgrundlaget for forsøgsordningen fremlægges af Justitsministeriet i første halvdel af 2021.

Økonomi: Økonomiforvaltningen vender tilbage med et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2022 for så vidt angår finansiering i 2022-2025.

Ansvarlig forvaltning: ØKF.

3. Tildeling af afgrænsede områder til serveringssteder

Formål: At forpligte serveringssteder til at sikre ro og orden, når folk opholder sig umiddelbart uden for deres matrikel i forbindelse med for eksempel rygning.

Effekt: Effekten afhænger af den konkrete udformning af initiativet.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil undersøge mulighederne for, at serveringssteder i aften- og nattetimer kan tildeles afgrænsede områder foran deres matrikel, hvor de forpligtes til at sikre orden, nedbringe støj, påvirke gæsternes opførsel positivt og rydde op efter gæsterne.

Virkeområde: Primært Indre By.

Økonomi: Finansieringsbehovet kendes endnu ikke.

Ansvarlig forvaltning: TMF og KFF.

8. Identificering af festzoner/festivalplads

Formål: At flytte natteliv væk fra de hårdest belastede nattelivsområder.

Effekt: Stor i forhold til at få nogle af de mest belastende både spontane og planlagte fester og større arrangementer væk fra Indre By.

Beskrivelse: Københavns Kommune arbejder allerede på at identificere mulige placeringer af en festivalplads. Dette arbejde vil fortsætte. Derudover vil kommunen afsøge muligheden for at udpege mindre festzoner, hvor det tillades at støje mere end i andre dele af byen.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Initiativer kræver ingen selvstændig finansiering, men kan på sigt kræve finansiering.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

9. Certificering af serveringssteder

Formål: At forebygge og bekæmpe grænseoverskridende adfærd og diskrimination.

Effekt: Kulturændringerne tager typisk lang tid og kræver en flerstrengt indsats. Initiativet kan have en positiv effekt som en del af en sådan.

Beskrivelse: Københavns Kommune vil tilbyde en række serveringssteder et certificeringsprogram, som indebærer, at deres personale videreuddannes i at forebygge og bekæmpe grænseoverskridende og utryghedsskabende adfærd.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: 0,48 mio. kr. over tre år.

Ansvarlig forvaltning: KFF.

12. Én fælles indgang

Formål: At sikre en nemmere kommunikation mellem kommunen, beboere og nattelivets aktører.

Effekt: Stort potentiale for at lette kommunikation med kommunen afhængigt af udformningen.

Beskrivelse: Kommunen vil afsøge muligheden for at skabe én fælles indgang til sager vedrørende nattelivet, herunder muligheden for at oprette et nattelivssekretariat i form af et arbejdsfællesskab, som samler arbejdet med at understøtte, udvikle og regulere byens restaurations- og natteliv.

Der var bred enighed om dette initiativ i Advisory Board for Natteliv (se 'Kommuniké fra Advisory Board for Natteliv' for uddybning).

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Finansieringsbehovet er endnu ikke kendt.

Ansvarlig forvaltning: KFF, TMF og ØKF.

13. Klageapp

Formål: At forbedre borgernes muligheder for at klage over gener fra nattelivet.

Effekt: Stort potentiale afhængigt af udformningen af en eventuel app.

Beskrivelse: Kommunen vil undersøge, hvorvidt det er muligt at lave en klageapp – evt. sammen med politiet – som kan forbedre borgernes muligheder for at klage over gener fra nattelivet.

Virkeområde: Hele byen.

Økonomi: Finansieringsbehovet er endnu ikke kendt.

Ansvarlig forvaltning: KFF og TMF.

19. Indskrænkelse af udeserveringsarealer

Formål: At undgå, at der gives uhensigtsmæssigt mange tilladelser til udeserveringer i smalle gader eller på pladser med mange restauranter, caféer, barer og værtshuse, som giver store støjgener og samtidig begrænser muligheden for at afvikle arrangementer eller tage spontane ikke-kommercielle ophold i byrummet.

Effekt: Vides ikke pt.

Beskrivelse: Flere steder i byen, hvor der tidligere har været detailhandel, åbner nu flere restauranter i de tomme lokaler. Teknik- og Miljøforvaltningen kan som udgangspunkt ikke sige nej til udeservering, men hvis der er mange restauranter med facade ud til fx en af byens pladser, kan forvaltningen i højere grad begrænse omfanget af det enkelte udeserveringsareal pga. det stedsspecifikke mættethed. Hvis mættethed indoptages som et vurderingskriterie ift. omfanget af et udeserveringsareal, der kan gives, ud over arealet langs med facaden, kan forvaltningen understøtte, at der er en balance mellem hverdags- og byliv; erhvervsliv, kultur og spontane brug af byen mv.

Virkeområde: En begrænsning af udeserveringer kan sikre, at der også skabes rum til arrangementer; det ukendte, spontane mv. i byen. På den måde understøttes det, at der ikke opstår pladser og/eller gader i byen, hvor udeserveringer er det dominerende træk i byrummet.

Det kan give anledning til, at der skal gives flere delvise afslag på ansøgninger om udeserveringer med forudgående partshøring. Hele eller delvise afslag er mere tids- og ressourcekrævende end tilladelser, da et afslag altid skal ledsages af en konkret, saglige vurdering og begrundelse.

Økonomi: Initiativet har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser, men kræver at der afsættes ressourcer til at udarbejde et nyt administrationsgrundlag med fokus på de mættede og/eller særlige steder i byen, hvor der er eller kan være et ønske om at særlige byrumsmæssige kvaliteter fortsat gives plads og/eller at der levnes plads til forskellige typer byliv, herunder det spontane og kommercielle.

Udarbejdelsen af et administrationsgrundlag for mættede og/eller særlige byrum budgetteres til 0,2 mio. kr.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

22. Øget toiletkapacitet i særligt belastede områder

Formål: At reducere lugt- og uringener i særligt belastede nattelivszoner samt at imødekomme behovet for toiletkapacitet i nattelivet.

Effekt: Øget toiletkapacitet og rengøring skal resultere i, at borgerne generelt oplever de berørte områder som mere rene og lugtfri. Effekten vurderes på baggrund af borgerhenvendelser samt feedback fra forvaltningens udførende driftsenhed og Natteværterne.

Beskrivelse: Frem mod Budget 2022 vil der blive konkretiseret et forslag om øget toiletkapacitet, hvor dette findes at være den rette løsning på udfordringen med lugt- og uringener. Den øgede toiletkapacitet kan opnås ved at holde eksisterende toiletter natåbne, opstille midlertidige toiletter og/eller udvide eksisterende toiletter.

Der er desuden behov for at yderligere løsninger til at øge toiletkapacitet i områder med spidsbelastninger. Disse løsninger skal være tilpasset de enkelte områder, fx med hensyn til fredning, pladsforhold og borgernes adfærd.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Økonomi: Kræver finansiering. Økonomien vil blive konkretiseret frem mod Budget 2022.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

23. Udvikling af alternative løsninger til toiletkapaciteten i særligt belastede områder

Formål: At reducere lugt- og uringener i særligt belastede nattelivszoner, samt at imødekomme behovet for toiletkapacitet i nattelivet.

Effekt: Effekten opnås ved at Teknik- og Miljøforvaltningen finder løsninger, der er tilpasset de behov, der ikke kan dækkes af kendte løsninger, og som kan betyde, at borgerne oplever særligt belastede nattelivszoner som rene og lugtfrie.

Beskrivelse: Der er stort behov for at udvikle yderligere alternative løsninger, der kan minimere lugt- og uringener i de områder, hvor den bestående toiletkapacitet ikke dækker nattelivets behov. Udvikling og test af alternative løsninger skal ske i dialog med borgere og restauranterne og tilpasses det skiftende behov, for eksempel i forhold til sæsoner, samt den nuværende kapacitet. Disse løsninger kunne blandt andet være skiltning, nudging, integrerede urinaler mv.

Virkeområde: Særligt belastede nattelivszoner.

Økonomi: For at afsøge mulige alternative toiletløsninger skal der afsættes 0,4 mio. kr. til udvikling og afprøvning af nye løsninger. Skal de alternative toiletløsninger implementeres på sigt, vil det kræve finansiering.

Ansvarlig forvaltning: TMF.

UDKAST